

Татарстан Республикасы
САБА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИШТУГАН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

422050, Татарстан Республикасы,
Иштуган т.ю.т.б., Үзәк урамы, 11 йорт
тел. 8 (84362) 4-20-37

isht.sab@tatar.ru

2019 нчы елның 05 нче июле

КАРАР

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Иштуган авыл жирле территориясендә
гражданның сораштыру уздыруны билгеләү һәм
уздыру турында нигезләмәне раслау турында

2003 елның 6 октябрендә кабул ителгән “Россия Федерациясендә жирле
үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” №131-ФЗ Федераль
законына, 2004 елның 28 июлендә кабул ителгән “Татарстан Республикасында
жирле үзидарә турында” №45-ЗРТ Татарстан Республикасы законына,
Иштуган авыл жирлеге Уставына туры китереп, Саба муниципаль районы
Иштуган авыл жирлегендә гражданның жирле үзидарәне башкару
хокукларын гамәлгә ашыру, һәм шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт
хакимияте органнары, Иштуган авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының
вазыйфаи затлары һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан карарлар кабул
иткәндә халык фикерен белү һәм исәпкә алу максатында Саба муниципаль
районы Иштуган авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл
жирлеге территориясендә гражданның сораштыру уздыруны билгеләү һәм
уздыру турында нигезләмәне расларга (кушымта теркәлә).

2. Әлеге карарны Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә
Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында
<http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча, Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге рәсми сайтында
<http://saby.tatarstan.ru/rus/ishtugan> адресы буенча һәм Саба муниципаль районы
Иштуган авыл жирлегенә мәгълүмат стендларында бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үзем артыннан калдырам

Иштуган авыл жирлеге башлыгы:

Р. Ш. Галиахметов

Расланган:

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Советының 2019 елның 5нче июлендә чыккан 18 номерлы карары белән

**Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Иштуган авыл жирлеге территориясендә граждандардан сораштыру
уздыруны билгеләү һәм уздыру турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр.

- 1.1. Граждандардан сораштыру (алга таба-сораштыру) Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге халкының турыдан-туры ихтыяр белдерүенең бер формасы булып тора.
Сораштыру юлы белән граждандарның жирле үзидарәне башкару хокукы гамәлгә ашырыла.
- 1.2. Сораштыру – жирле әһәмияттәге сорауларны чишкәндә һәм жирле үзидарәнең вазыйфай затлары һәм органнары, шулай ук дәүләт хакимияте органнары тарафыннан карарлар кабул иткәндә яки Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлегендә яшәүчеләрнең фикерен ачыклау ысулы булып күзаллана.
- 1.3. Сораштыру нәтижәләре тәкъдим итү характерында була.

2. Сораштыру уздыру принциплары.

- 2.1. Сораштыру уздыруда Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлегендә яшәүче, сайлау хокукына ия граждандар катнашырга хокуклы.
- 2.2. Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлегендә яшәүчеләр сораштыруда тигез нигезләрдә катнаша. Һәр катнашучы бер тавыш хокукына ия һәм сораштыруда турыдан-туры катнаша.
- 2.3. Граждандарның сораштыруда катнашуына аларның жөнәсенә, расасына, милләтенә, теленә, килеп чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфай торышына, диненә, иманына, ижтимагый берләшмәләрдә торуына бәйле нинди дә булса туры яки кыек чикләүләр рөхсәт ителми.
- 2.4. Сораштыруда катнашу ирекле һәм ихтыяри. Сораштыру барышында беркем дә үз фикерен һәм карашын белдерүгә яки аннан баш тартуға мәжбүр ителә алмый.
- 2.5. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары халыкның сораштыруда катнашу хокукын гамәлгә ашыруына булышырга бурычлы.

3. Сораштыруга куела торган сораулар.

- 3.1. Сораштыруга түбәндәге сораулар куелырга мөмкин:
- Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлегендә яшәүчеләрнең мәнфәгатьләренә турыдан-туры кагылуы һәм Иштуган авыл жирлеге Уставы белән жирле әһәмияттәге сорауларга карый торган;

- региональ һәм регионара әһәмияттәге объектлар өчен муниципаль берәмлек жирләренен максатчан билгеләнешен үзгәртү турында.
- 3.2. Сораштыруга куелучы сораулар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы закончалыкларына, Иштуган авыл жирлегенә уставына каршы килмәскә тиеш.
- Сораштыруга куелучы сораулар аларны күптөрле аңлауга юл куелмаслык итеп формалаштырылырга тиеш.

4. Сораштыру төрләре.

- 4.1. Сораштыру яшерен, исемләп яки ачык тавыш бирү юлы белән уздырыла.
- 4.2. Яшерен тавыш бирү – сораштыру битләре белән сораштыру уздыру пунктларында бер көн дәвамында уздырыла.
- 4.3. Исемләп тавыш бирү – сораштыру битләре яки сораштыру исемлеге буенча сораштыру пунктларында, шулай ук сораштыру уздыру комиссиясе членнары тарафыннан сораштыру уздыруда катнашучыларның яшәү урыннарында бер яки берничә көн дәвамында уздырыла.
- 4.4. Сораштыру шулай ук ачык формада гражданнар жылышыларында да уздырыла ала.

5. Сораштыруны билгеләү тәртібе.

- 5.1. Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлегенә территориясендә гражданнардан сораштыру уздыру түбәндәгеләрнең инициативасы белән уздырыла:
- 1) жирле әһәмияттәге сораулар буенча жирлек башлыгы яки жирлек Советы;
  - 2) региональ һәм регионара әһәмияттәге объектлар өчен муниципаль берәмлек жирләренен максатчан билгеләнешен үзгәртү буенча халык фикерен исәпкә алу өчен Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары;
- 5.2. Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлегенә Советы инициативасы белән уздырылуы сораштыру, күрсәтелгән орган тарафыннан сораштыру уздыру билгеләү турында карар кабул ителеп билгеләнә.
- Жирлек башлыгы инициативасы белән билгеләнүче сораштыру, жирлек Советына сораштыру уздыру турында үтенеч жибәрү белән билгеләнә.
- Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары инициативасы белән билгеләнүче сораштыру, әлегә орган тарафыннан Иштуган авыл жирлегенә Советына сораштыру уздыру турында үтенеч жибәрү белән билгеләнә.
- 5.3. Сораштыру уздыру турында үтенечтә:
- сораштыру уздыруның мотивлары;
  - сораштыруга куелучы сорауның (сорауларның) тәкъдим ителүче формулировкасы;
  - сораштыру территориясе;

- сораштыруның фаразланган көне һәм аның төре күрсәтелә.
- 5.4. Сораштыруны билгеләү турында карар Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Советы тарафыннан кабул ителә.
  - 5.5. Сораштыру билгеләү турында карар үтенеч кәргәннән соң һәм аны уздыру көненнән 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш. Сораштыру билгеләү турында карар кабул ителгәнче Иштуган авыл жирлеге Советының сораштыру уздыруның инициаторы белән сораштыруга куелучы сорауны алдан килештерү (аныклау) мөмкин.
  - 5.6. Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Советы, сораштыруга куелучы сорауның(сорауларның) формулировкасы гамәлдәге закончалыкларга, әлеге нигезләмәгә каршы килгән очракта, сораштыру уздыруның инициаторына сораштыру уздыруны кире кага.
  - 5.7. Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Советының сораштыру уздыру билгеләү турында карарында:
    - 1) сораштыру уздыруның көне һәм срогы;
    - 2) сораштыру уздыруга тәкъдим ителүче сорауның(сорауларның) формулировкасы;
    - 3) сораштыру уздыру методикасы;
    - 4) сораштыру битенең формасы;
    - 5) сораштыруда катнашучыларның минималь саны күрсәтелә.
  - 5.8. Сораштыру уздыру билгеләү турында карар аны уздыруга кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга тиеш.

6. Сораштыру уздыру буенча комиссия.

- 6.1. Гражданның сораштыруны эзерләүне һәм оештыруны сораштыру уздыру буенча комиссия (алга таба – Комиссия) башкара.
- 6.2. Комиссия Иштуган авыл жирлеге Советы тарафыннан, сораштыру уздыру территориясенә бәйлә рәвештә, инициаторлар тәкъдимнәре нигезендә 3-15 кешедән билгеләнә.
- 6.3. Комиссия составына Иштуган авыл жирлеге Советы, башка жирле үзидарә вәкилләре, шулай ук сораштыру уздырылуы ижтимагый территорияләр вәкилләре керә.
- 6.4. Комиссия, ул оешу турында карар кабул ителгәннән соң, 3 көннән дә соңга калмыйча чакырыла. Беренче утырышында Комиссия, ачык тавыш бирү юлы белән үз составынан Комиссиянең рәисен, аның урынбасар(лар)ын һәм сәркатибен сайлай, сораштыру участокларын раслай, һәм шулай ук әгәр сораштыру пунктларда уздырылса, шундый пунктларның санын һәм урнашу урынын раслай.

Комиссия утырышларын зарурлыктан чыгып аның рәисе чакыра. Комиссия утырышы аның членнарының яртысыннан күбесе катнашкан очракта хокуклы дип санала.

Комиссия карарлары комиссия утырышында катнашучыларның күпчелек ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Комиссия гражданның сораштыру уздыру өчен кирәк булган кадәр эшче төркемнәр оештырырга хокуклы.

- 6.5. Сораштыру участоклары, Комиссиянең урнашу урыны һәм гражданнардан сораштыру уздыру пунктларының урнашу урыны сораштыру уздыруга 10 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.
- 6.6. Сораштыру уздыру буенча комиссия:
- гражданнардан сораштыру уздырганда әлеге Нигезләмәнең үтәлешен оештыра;
  - сораштыру уздыру пунктларын жиһазландыра;
  - сораштыру битләрен һәм сораштыру исемлекләрен әзерләүне тәмин итә;
  - сораштыру уздырганда имзалар жыюны оештыра;
  - Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлегендә яшәүчеләрнең сораштыруда катнашуын тәмин итә;
  - сораштыру уздырганда яшәүчеләрнең тавыш бирүен әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә оештыра;
  - Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары, ижтимагый оешмалар, массакүләм мәгълүмат чаралары белән хезмәттәшлек итә;
  - гражданнардан сораштыру нәтижәләрен билгели;
  - гражданнардан сораштыру уздыру белән бәйлә шикаятләр һәм гаризаларны карый;
  - әлеге Нигезләмә һәм гамәлдәге закончалыкларга туры китереп башка вәкаләтләрне башкара.
- 6.7. Комиссиянең вәкаләтләре Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Советы тарафыннан сораштыру нәтижәләре рәсми рәвештә басылып чыкканнан (халыкка игълан ителгәннән) соң туктатыла.
- 6.8. Комиссия эшчәнлегенә материал-техник, оештыру ягын тәмин итү Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Советы аппараты тарафыннан тәмин ителә.

7. Сораштыру участоклары.

Сораштыруда катнашучылар исемлекләре.

- 7.1. Сораштыру участогы – сораштыру буенча комиссия тарафыннан билгеләнгән, гражданнардан сораштыру уздырылучы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге территориясе.
- Сораштыру территориясе бердәм сораштыру участогын тәмин итәргә мөмкин.
- Сораштыру участокларының сораштыру уздыру вакытында тавыш бирү өчен махсус жиһазланган биналары булырга тиеш. Сораштыру вакытында участокларда тавыш бирүне, участокларга жибәрелгән, Комиссиянең бер члены житәкчелек иткән комиссия членнары тәмин итә.
- 7.2. Сораштыруда катнашучылар исемлегенә муниципаль берәмлекнең тавыш бирү хокукына ия гражданның кертелә. Исемлектә сораштыруда катнашучының фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган елы (18

яшьлеклэргә туган көне һәм ае да) һәм яшәү адресы күрсәтелә. Яшәүчене конкрет участка сораштыру уздыру буенча исемлеккә кергү өчен нигез булып, аның шушы участка урнашу факты тора. Яшәүче сораштыру уздыру буенча сораштырылучылар исемлегенә бары тик бер участка гына кертелә. Сораштыруда катнашучылар исемлеге ике нөсхәдә төзелә һәм исемлекне төзегән комиссия рәисе һәм сәркатибе тарафыннан имзалана.

Сораштыруда катнашу хокукына ия яшәүчеләрне өстәмә исемлеккә кергү әлеге нигезләмәгә туры китереп, теләсә кайсы вакытта, шул исәптән сораштыру уздыру көнендә дә рөхсәт ителә.

Сораштыруда катнашу хокукына ия яшәүчеләр исемлегенә үзгәрешләр кергү, тавышларны санау башланганнан соң, тыела.

Сораштыруда катнашучылар исемлеге сораштыру уздыру көненә 3 көннән дә соңга калмыйча төзелә.

8. Сораштыру бите.

- 8.1. Сораштыру бите сораштыруга куелган сорау(лар)ның төгәл текстын һәм аңа тавыш бирүченең ихтыяр белдерүен “риза” яки “каршы” сүзләре вариантлары астына куелган буш шакмаклардан гыйбарәт.

Сораштыруга берничә сорау куелган булса, алар бер сораштыру битенә урнаштырыла, эзлекле номерлана һәм бер-берсеннән горизонталь сызыклар белән аерылып тора. Сораштыруга куелган норматив-хокукий акт проектының нинди дә булса статьясы яки пунктының альтернатив редакциясе шулай ук эзлекле номерлана.

Исемләп тавыш бирү өчен кулланылучы сораштыру битенең тавыш бирүче турында мәгълүматлар язу өчен буш урыны булырга тиеш.

Сораштыру бите аны тутыру тәртибе турында аңлатманы үз эченә ала. Битнең өске уң почмагында Комиссия рәисе һәм сәркатибе имзалары куела.

9. Сораштыру исемлеге.

- 9.1. Сораштыру исемлеге исемләп тавыш бирү вакытында кулланыла һәм графаларына сораштыруда катнашучының фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган көне, яшәү урыны язылган таблицадан гыйбарәт. Бу графаларның уң ягында сораштыруга куелган сорау(лар)ның төгәл тексты астында “риза” яки “каршы” җаваплары вариантлары күрсәтелә һәм тавыш бирүдә катнашучыларга имза кую өчен урын калдырыла.

Сораштыруга берничә сорау куелган очракта, алар сораштыру исемлегендә эзлекле тәртиптә урнаштырыла.

- 9.2. Сораштыру исемлегенең һәр бите Комиссия рәисе һәм сәркатибе тарафыннан имзалана.

10. Сораштыру уздыру тәртибе.

- 10.1. Сораштыру Саба муниципаль районы Иштуган авыл җирлеге Советының сораштыру уздыру билгеләү турында карары белән билгеләнгән көндә (яки көннәрдә) уздырыла.

12. Сораштыру уздырганда исемлэп тавыш бирү уздыру тәртибе.

- 12.1. Исемлэп тавыш бирү – сораштыру уздыру пунктларында да, гражданның яшәу урыннарында да уздырылырга мөмкин.
- 12.2. Исемлэп тавыш бирү – сораштыру битләре белән дә, сораштыру исемлеге белән дә уздырылырга мөмкин.
- 12.3. Сораштыру исемлеге буенча исемлэп тавыш биргәндә, тавыш бирүче шәхесен һәм тору урынын раслаучы паспорт яки башка документ күрсәтеп, сораштыру исемлегендә үзенә фамилиясе каршына аның ихтыярын белдерүче теләсә нинди тамга куя һәм имзалый.
- 12.4. Сораштыру битләре буенча исемлэп тавыш биргәндә, тавыш бирүче сораштыру битенә үзенә фамилиясен, исемен, атасының исемен, адресын яза, “риза” яки “каршы” сүзләре астында шакмакка үз ихтыярына туры китереп теләсә нинди тамга куя һәм шунда ук имзасын куя.
Тавыш бирүченә үтенечә буенча, сораштыру битенә катнашучы турында мәгълүматны Комиссия члены тутырырга мөмкин, ләкин туры килә торган шакмакка тамганы һәм имзасын тавыш бирүче үзә куя.
- 12.5. Сораштыру уздыру барышында һәр көн азагында тутырылган сораштыру битләре, сораштыру уздыручылар тарафыннан, Комиссиягә тапшырыла.
- 12.6. Сораштыру битләре буенча тавыш бирү мәгълүматлары Комиссия членнары тарафыннан сораштыру нәтижеләрен билгеләүче төп документ булып торучы сораштыру исемлегенә күчерелә.

13. Сораштыру үткәргәндә ачык тавыш бирү үткәру тәртибе

- 13.1. Комиссия, сораштыруда катнашучы кешеләр саны 1000 кешедән артмаса, сораштыруда катнашкан сорау (мәсьәләләр) буенча тавыш бирү үткәру өчен сораштыруда катнашучылар жыелышын үткәргә хокуклы. Жыелышта катнашучыларны теркәү сораштыруда катнашучылар исемлеге буенча үткәрелә. Жыелышны комиссия вәкилләре өч кешедән дә ким булмаган санда ачалар һәм алып баралар. Жыелышта кызыксынучы якларга сораштыруда куелган мәсьәлә (мәсьәләләр) буенча сорау бирү рөхсәт ителә, сорауларына җавап бирелә, эмма фикер алышулар үткәрелми.
- 13.2. Жыелышта тавыш бирү һәр мәсьәлә буенча аерым «Өчен» һәм аерым «Каршы» үткәрелә. Тавыш бирүдә исемлеккә кертелгән һәм жыелышта теркәлгән сораштыруда катнашучылар гына катнаша. Тавыш бирү нәтижеләре беркетмәгә кертелә, ул жыелышта катнашучы барлык комиссия әгъзалары тарафыннан имзаланган.
- 13.3. Сораштыруда исемлеккә кертелгән катнашучылар саны халык санының 25 процентыннан артса, жыелыш тулы хокуклы дип санала.

14. Сораштыру нәтижеләрен билгеләү

- 14.1. Сораштыру үткәргәннән соң, Комиссия сораштыру нәтижеләре буенча тавыш бирү нәтижеләрен исәпли һәм түбәндәге мәгълүматлар күрсәтелә

торган сораштыру нәтижеләре турында беркетмә белән үзенәң карарын рәсмиләштерә:

- беркетмә төзү датасы;
- сораштыру үткәрү вакыты: башлану һәм тәмамлану вакыты;
- сораштыру үткәрү буенча участок адресы;
- сораштыру территориясе (әгәр сораштыру жирлек территориясенен бер өлешендә үткәрелгән булса, торак пунктларның, урамнарның, йортларның номерларының исемнәре һичшиксез күрсәтелә);
- сораштыру үткәргәндә тәкъдим ителә торган сорау (сораулар) төзелеше;
- сораштыруда катнашу өчен исемлеккә кертелгән гражданның гомуми саны;
- сораштыруда катнашкан гражданның саны;
- сораштыруны узган яисә хәл ителмәгән дип тану ;
- сораштыру дәрәҗәсе яки дәрәҗә түгел дип тану;
- сораштыру исемлегендәге язмалар санын дәрәҗә түгел дип яки сораштыру кәгазьләренәң санын дәрәҗә түгел дип тану;
- сораштыруга чыгарылган сорауға җавап биргәндә «Өчен» дип бирелгән тавыш саны;
- сораштыруга чыгарылган сорауға җавап биргәндә «Каршы» дип бирелгән тавыш саны;
- сораштыру нәтижеләре (мәсьәлә хупланган дип санала, әгәр тавыш бирүдә катнашучыларның яртысыннан күбә сорауға «Өчен»дип җавап бирсә).

14.2. Әгәр сораштыру берничә мәсьәлә буенча үткәрелгән булса, тавышларны санау һәм һәр мәсьәлә буенча беркетмә аерым төзелә.

14.3. Сораштыру кәгазендә язу дәрәҗә түгел дип таныла, әгәр:

- сораштыруда катнашучыларның фикерен дәрәҗә итеп билгеләү мөмкин булмаса ;
- язуда сайлаучы турында мәгълүматлар яки аның имзасы булмаса;
- кабатланган язмалар булса.

Сораштыру кәгазьләре гәмәлдә түгел дип таныла:

- билгеләнмәгән үрнәктә булса,
- комиссия әгъзаларының тамгалары булмаса,
- алар буенча сораштыруда катнашучыларның фикерен дәрәҗә итеп билгеләп булмаса.

14.4. Комиссия сораштыруны булмаган дип саны, әгәр сораштыруда катнашкан халык саны Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлегә Советы карары белән билгеләнгән минималь саннан ким булса.

14.5. Комиссия сораштыру нәтижеләрен дәрәҗә түгел дип саны:

- әгәр сораштыру уздырган вакытта җибәрелгән хокук бозулар гражданның ихтыяр белдерү нәтижеләрен дәрәҗә итеп билгеләргә мөмкинлек бирми икән;
- әгәр сораштыру исемлегендәге дәрәҗә дип танылган язма саны сораштыруда катнашкан гражданның санының 80%нан ким булса;

- әгәр сорапштыру кәгазе саны сорапштыруда катнашкан гражданнар санының 80%нан ким булса.

- 14.6. Сорапштыру нәтижеләре турында беркетмә 2 нөсхәдә төзелә һәм комиссиянең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Беркетмәгә кул куйган вакытта комиссиянең кайбер әгъзалары булмаган очракта, беркетмәдә бу хакта, аларның юклыгы сәбәпләрен күрсәтеп, язып куела.

Комиссия әгъзасы беркетмә белән тулысынча яки аның аерым нигезләмәләре белән килешмәсә, беркетмәгә кушып бирелә торган аерым фикерне язмача язарга хокуклы, бу хакта беркетмәдә тиешле язма языла. Беркетмә дәрәс дип санала, әгәр Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлегә Советы карары белән билгеләнгән комиссия әгъзалары саныннан күпчелек имза белән имзаланса.

Беркетмәгә кул кую көне комиссия әгъзалары тарафыннан сорапштыру нәтижеләрен билгеләү көне булып тора.

- 14.7. Беркетмәнең бер нөсхәсе Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлегә Советына сорапштыру кәгазьләре яки сорапштыру исемлекләре белән бергә жиберелә, беркетмәнең икенче нөсхәсе сорапштыру үткәру инициаторына жиберелә.

Беркетмәнең бер нөсхәсенә комиссиягә кергән язма шикаятьләр, гаризалар һәм алар буенча кабул ителгән карарлар теркәлә. Шикаятьләрнең, гаризаларның һәм алар буенча кабул ителгән карарларның расланган күчәрмәләре беркетмәнең икенче нөсхәсенә теркәлә.

Бер нөсхәнең күчәрмәләре массакуләм мәгълүмат чараларына, жирле ижтимагый берләшмәләргә һәм территорияль ижтимагый үзидарә органнарына тәкъдим ителергә мөмкин.

- 14.8. Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлегә комиссиясе һәм Советы сорапштыру үткәру буенча документларның сакланышын һәм тутырылган сорапштыру кәгазьләренең кагылгысызлыгын тәэмин итә.

15. Сорапштыру нәтижеләре

- 15.1. Сорапштыру нәтижеләре аны үткәргәннән соң бер ай вакыт эчендә бастырылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

- 15.2. Сорапштыру барышында ачыкланган халык фикере тәкъдим итү сыйфатына ия. Сорапштыру нәтижеләре жирле үзидарә органнары һәм Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлегә жирле үзидарә органнарының вазыйфай затлары, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан карарлар кабул иткәндә мәжбүри рәвештә каралырга һәм исәпкә алынырга тиеш.

- 15.3. Сорапштыру нәтижеләренә каршы килә торган карарлар кабул ителгән очракта, вәкаләтләр һәм жирле үзидарә вазыйфай затлары карар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә тиешле мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка игълан итү) юлы белән мондый карар кабул итүнең сәбәпләрен халыкка житкерергә тиеш.

16. Сораштыру материалларын саклау

- 16.1. Сораштыру материаллары Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Советында Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Советы депутатларының вәкаләтләре тәмамлану вакытына кадәр саклана, аннары муниципаль архивка жибәрелә.
- 16.2. Күрсәтелгән материалларны саклау срогы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Советы тарафыннан билгеләнә, әмма 1 елдан да ким булырга тиеш түгел.

17. Сораштыру үткәрүне финанс яктан тәэмин итү

- 17.1. Гражданнар арасында сораштыру эзерләүгә һәм үткәрүгә бәйле чараларны финанслау башкарыла:
  - жирле бюджет хисабына – сораштыруны жирле үзидарә органнары инициативасы буенча үткәргәндә;
  - Татарстан Республикасы бюджеты хисабына – сораштыруны Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары инициативасы буенча үткәргәндә.

18. Сораштыруда катнашу хокукларын бозган өчен җаваплылык

- 18.1. Россия Федерация гражданин көч кулланып, сатып алып, янап, ялган документлар белән яки башка төрле гамәлләр белән ирекле рәвештә сораштыруда катнашырга, яисә комиссиянең эшенә яки әгъзаләренә каршылык күрсәткән затлар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплылыкка тартылалар.